

Opinie - De financiële crisis - vertrouwen verspeeld (13.10.08)

Het is crisis. Domino na domino valt: bank- en verzekeringsinstellingen die enkele weken geleden nog onaantastbaar leken, geraken plots in grote moeilijkheden. In de VS stelde de regering het plan Paulsen op om de privé bankiers te hulp te schieten. Kostprijs: 700 miljard dollar. Ook in Europa staan de overheden met honderden miljarden euros klaar. Publiek geld dat naar de financiële sector gaat.

Staatstussenkomsten om privé maatschappijen en privé trusts te redden zijn niet nieuw. Maar de schaal waarop dat vandaag gebeurt, is zonder voorgaande. Deze week heeft de Belgische overheid 10 miljard in de weegschaal geworpen. Zowat 1000 euro per Belg. En dat terwijl er bij hoog en laag beweerd wordt dat er geen geld is voor koopkracht en sociale zekerheid.

Al een jaar dringen de vakbonden erop aan de sociale uitkeringen aan te passen aan de levensduurte om zo de koopkracht van de armsten te beschermen. De regering Letermé komt met amper 200 miljoen over de brug. Ter vergelijking: alleen al de jaarlijkse rente op de leningen voor de tussenkomsten in verband met Fortis en Dexia, zal 500 miljoen bedragen.

Vandaag wordt duidelijk hoe nefast de privatisering van publieke spaarbanken als de ASLK en Gemeentekrediet geweest is. Zij werden ingeschakeld in een internationale roulette van hebbelijke speculatie. ASLK en Gemeentekrediet werden respectievelijk verkocht aan Fortis en Dexia. Jean-Luc Dehaene, die toen premier was, wordt vandaag benoemd tot voorzitter van Dexia. Ook de sociaaldemocraten hebben een belangrijke rol gespeeld in de teloorgang van de openbare bankinstellingen. Ze leverden de bevoegde ministers: Guy Coëme en daarna Elio Di Rupo. En Herman Verwilt, gewezen kabinetschef van Willy Claes, stond aan het hoofd van de ASLK toen die voor een appel en een ei aan Fortis verkwaanseld werd. Deze socialist trekt vandaag als ex-CEO bij Fortis een ontslagpremie van 5 miljoen euro.

Fortis betaalde voor de overname van ASLK 3 miljard. Na de overname kon de Fortisgroep in 10 jaar 27 miljard winst boeken. 12 miljard werd als dividend aan de aandeelhouders uitbetaald. Maar vandaag moet de overheid met miljarden bijspringen. De winsten privatiseren en de verliezen nationaliseren, heet dat. En eens dat geld geïncasseerd, wordt het grootste deel van Fortis meteen voor een habbekrats doorverkocht aan de grootbank BNP Paribas. Daar heeft miljardair Albert Frère een stevige vinger in de pap. Een topman van BNP Paribas, dat al langer op de loer lag om Fortis over te nemen, spreekt van een unieke opportuniteit.

Johan Vande Lanotte is van oordeel dat de regering de laatste weken heeft gedaan wat ze moest doen. Alleen had ze volgens hem sneller op zoek moeten gaan naar een buitenlandse overnemer voor Fortis. Hoe komt het toch dat de sociaaldemocraten geen zelfkritiek kunnen maken en niet verder geraken dan de alarmkreet: 'We moeten het vertrouwen herstellen'?

De bal is toch duidelijk aan het rollen gegaan omdat heel wat gezinnen in de VS de aangegane leningen niet kunnen afbetalen? De gemeenschap heeft te weinig geld om de economie nog draaiende te houden. Die gemeenschap verder afromen kan de crisis alleen maar verdiepen. Met gemeenschapsgeld de banksector bijspringen, lost de fundamentele oorzaak van de crisis dus helemaal niet op. Integendeel.

Belastingbetalers, kleine spaarders en bankpersoneel mogen niet de dupe van de zaak zijn. Daarom moet een echt publieke spaarbank opgericht worden. Een bank die niet instapt in het casinokapitalisme, en niet belegt in risicoproducten, maar inzage biedt in haar activiteiten. Een bank die niet de maximale winst voor aandeelhouders nastreeft, maar de spaargelden van de mensen garandeert. Een bank die haar topmanagers geen superlonen en gouden parachutes uitbetaalt, maar goede werkomstandigheden biedt voor het personeel.

10 oktober 2008

15 December Beweging

Links

[15 December Beweging](#)

.